

**NUMELE DE AGENT AL MIȘCĂRII
EXPRIMAT PRIN SUBSTANTIV
ÎN LIMBILE SPANIOLĂ, FRANCEZĂ ȘI ROMÂNĂ**

Angela COȘCIUG,
dr., conf. univ.

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Résumé: *Dans cet article on se propose une réconceptualisation de la notion de nom d'agent à la base des données de différents dictionnaires qui nous font identifier des unités provenant des verbes d'action, des noms, des syntagmes nominaux etc.*

Mots-clé: numele de agent, verbe, origine, limbă, comparație

1. Introducere

Prin termenul *agent*, cercetătorii concep, tradițional, *persoana* care acționează, adică cea care se manifestă drept autor al unei acțiuni: „agentul este cel ce realizează o acțiune” [OALD]²⁷, adică „cel ce acționează” [MRP, p. 24]²⁸.

Dintr-o perspectivă mai aprofundată, unitatea în cauză este luată drept „o *persoană* sau un *lucru* care joacă un rol activ în realizarea a ceva sau care produce un efect oarecare” [OALD], [CALD, p. 481]²⁹; „o *substanță* cu efect chimic sau fizic sau care cauzează o reacție chimică” [ibidem]³⁰; „*persoana* sau *lucrul* care produce un efect” [DLERA]³¹;

²⁷În engl.: „The agent is the „doer of an action” [OALD].

²⁸În fr.: „L'agent est „celui qui agit” [MRP, p. 24].

²⁹În engl.: „a *person* or *thing* that takes an active role or produces a specified effect” [OALD], [CALD, p. 481].

³⁰În engl.: „a *substance* that brings about a chemical or physical effect or causes a chemical reaction” [ibidem].

„persoana, animalul sau lucrul care realizează acțiunea exprimată de un verb” [ibidem]³²; „factorul activ care determină sau influențează producerea unor fenomene fizice, chimice, sociale etc.; actantul (*cazul* sau *rolul*) care desemnează pe inițiatorul voluntar al acțiunii exprimate prin verb; conceptul care desemnează un *individ* sau o *colectivitate* care intră în raporturi practice cu realitatea” [DEILR, p. 37]; „trăsătura-tip de natură semantică (numită și *rol*) a actantului unei situații, descrise printr-o frază” [ЛЭС]³³; „forța, corpul, substanța (=cauza, factorul, principiul) care cauzează anumite fenomene” [MRP, p. 24]³⁴.

Ar reieși că agentul:

(1) poate fi identificat cu referire la:

(a) *acțiune*, așa cum o face, de exemplu, DLERA-ul, când califică agentul drept „persoana, animalul sau lucrul care realizează acțiunea exprimată de verb”³⁵;

(b) *eveniment*, luat drept „*ceea ce se întâmplă* la un moment dat³⁶; *totalitatea împrejurărilor* care determină schimbarea unei stări de fapt la un moment dat” (DEILR, p. 684); „*ceea ce se întâmplă* și ce are importanță pentru *om* (=fapt)” [MRP, p. 494]³⁷; „*ceea ce se întâmplă* și, mai cu seamă, are importanță pentru *individ* sau este *neobișnuit*” [CALD, p. 481]³⁸; „*întâmplare neprevăzută* sau ceva ce se poate întâmpla” [DLERA]³⁹; „*ceea ce s-a întâmplat*” [TCPЯ]⁴⁰;

(c) *proces*, interpretat drept „o *succesiune de stări, etape, stadii* prin care trec, în desfășurarea lor temporală, diverse *obiecte, ființe, fenomene*”

³¹În sp.: „la *persona* o *cosa* que produce un efecto” [DLERA].

³²În sp.: „la *persona*, el *animal* o la *cosa* que realiza la acción del verbo” [ibidem].

³³În rusă: „типичная семантическая характеристика (*роль*) участника ситуации, описываемой в предложении” [ЛЭС].

³⁴În fr.: „*force, corps, substance* (= *cause, facteur, principe*) intervenant dans la production de certains phénomènes” [MRP, p. 24].

³⁵În sp.: „la *persona*, el *animal* o la *cosa* que realiza la acción del verbo” [DLERA].

³⁶Adică e vorba aici de o *întâmplare*.

³⁷În fr.: „*ce qui arrive* et qui a de l'importance pour l'homme (= fait)” [MRP, p. 494].

³⁸În engl.: „*anything that happens*, especially *something important* or *unusual*” [CALD, p. 481].

³⁹În sp.: „*eventualidad, hecho imprevisto*, o que puede acaecer” [DLERA].

⁴⁰În rusă: „то, что произошло, случилось, произошло” [TCPЯ].

etc.; o evoluție a unui fenomen, a unui eveniment, a unui sistem etc.; un șir de operațiuni, fenomene etc. prin intermediul cărora se efectuează o lucrare, o transformare, se obține un produs” [DEILR, p. 1567]; o „acțiune, stare exprimată de verb; totalitatea unor fenomene convergente și succesive, care introduc o schimbare, au unitate și scop” [MRP, p. 1017]⁴¹; o „acțiune în desfășurare; o scurgere a timpului; o înlănțuire a unor etape succesive în realizarea unui fenomen natural sau a unei operațiuni artificiale” [DLERA]⁴²; „o serie de operațiuni care sunt efectuate pentru a obține un rezultat oarecare; o serie de lucruri care se întâmplă și care duc, mai cu; seamă, la schimbări neașteptate” [OALD]⁴³; „traietoria sau etapele succesive ale unui fenomen” [TCPЯ]⁴⁴;

(d) stare, luată drept „situație în care se află cineva sau ceva; mod, fel, chip în care se prezintă cineva sau ceva” [DEILR]); „fel de a fi (al unei persoane sau chiar lucru), luat dintr-o perspectivă temporală” [MRP, p. 483]⁴⁵; „felul cuiva sau al ceva de a fi” [OALD]⁴⁶; „situația sau circumstanțele în care se află cineva sau ceva” [TCPЯ]⁴⁷; „situația în care se află cineva sau ceva; felul de a fi” [DLERA]⁴⁸;

(e) mișcare (definită, de cele mai dese ori, drept „ieșire din starea de imobilitate, de stabilitate; schimbare a locului, a poziției; deplasare a unui obiect sau a unei ființe” [DEILR]; „schimbare de poziție în spațiu din

⁴¹În fr.: „*action, état qu'exprime un verbe; ensemble des phénomènes convergents et successifs, qui correspondent à un changement, ont une unité, un but*” [MRP, p. 1017].

⁴²În sp.: „*acción de ir hacia delante; transcurso del tiempo; conjunto de las fases sucesivas de un fenómeno natural o de una operación artificial*” [DLERA].

⁴³În engl.: „*a series of things that are done in order to achieve a particular result; a series of things that happen, especially ones that result in natural changes*” [OALD].

⁴⁴În rusă: „*ход, развитие какого-нибудь явления, последовательная смена состояний в развитии чего-нибудь*” [TCPЯ].

⁴⁵În fr.: „*manière d'être (d'une personne ou d'une chose), considérée dans ce qu'elle a de durable*” [MRP, p. 483].

⁴⁶În engl.: „*condition of somebody/something*” [OALD].

⁴⁷În rusă: „*положение, внешние или внутренние обстоятельства, в которых находится кто-нибудь или что-нибудь*” [TCPЯ].

⁴⁸În sp.: „*situación en que se encuentra alguien o algo, y en especial cada uno de sus sucesivos modos de ser o estar*” [DLERA].

perspectivă temporală, în raport cu un punct de referință” [MRP, p. 829]⁴⁹; „*deplasare* dintr-un loc în altul; *deplasare* dintr-un loc în altul a ceva” [OALD]⁵⁰; „*acțiune de deplasare* și rezultat al acestei acțiuni; *starea* corpurilor care își schimbă locul sau poziția” [DLERA]⁵¹; „modalitate de existență a materiei, una dintre caracteristicile ei de bază, procesul neîncetat de schimbare și dezvoltare a lumii materiale (în filosofie); stare, în care, spre deosebire de cea de repaos, elementele își schimbă poziția în spațiu; schimbare a poziției unui obiect sau a elementelor acestuia în raport cu un punct de referință” [TCPЯ]⁵²;

(f) *conexiune/trecere* a unei acțiuni, eveniment, proces, stare, mișcare în alta;

(2) poate fi luat drept *persoană/colectivitate*, cât și drept *animal, lucru* (*corp* sau *substanță*), *caz, rol, forță, cauză, factor* sau chiar *principiu*.

După părerea noastră, tipologia agentului ar putea fi prezentată mai reușit, dacă ea ar fi adusă în acord cu tipologia verbelor, verbul fiind menționat, în toate dicționarele pe care le-am consultat, drept partea de vorbire, cu care este corelat întotdeauna agentul. Astfel, în cazul verbelor de acțiune, am vorbi de agenți ai acțiunilor, în cazul verbelor evenimentțiale – de agenți ai evenimentelor, în cazul verbelor procesuale – de agenți ai proceselor, în cazul verbelor de mișcare – de agenți ai mișcărilor, în cazul verbelor de stare – de agenți ai stării, în cazul verbelor care denumesc treceri ale acțiunilor, evenimentelor, proceselor, mișcărilor, stărilor unele în altele sau conexiunea acestora – de agenți ai trecerilor sau conexiunilor menționate.

⁴⁹În fr.: „*changement de position* dans l’espace, en fonction du temps, par rapport à un système de référence” [MRP, p. 829].

⁵⁰În engl.: „an *act of moving* from one place to another or of moving something from one place to another” [OALD].

⁵¹În sp. „*acción y efecto* de mover; *estado* de los cuerpos mientras cambian de lugar o de posición” [DLERA].

⁵²În rusă: „способ существования материи, ее неотъемлемое свойство, непрерывный процесс изменения и развития материального мира (в философии); состояние, характеризующееся - в отличие от покоя - изменением положения материальных частиц, предметов и т.п. в пространстве; изменение положения предмета или его частей относительно какой-либо точки отсчета” [TCPЯ].

Pe paginile acestui articol, ne vom opri doar la agentul mișcării, celelalte tipuri de agent urmând a fi analizate în alte articole.

Prin termenul *agent al mișcării*, concepem atât obiectul (corpul), ființa (animală sau umană), cât și substanța care efectuează o *ieșire* din starea de imobilitate sau de stabilitate, care duce la o *schimbare* a locului, poziției sau chiar a esenței acestora. Definită în acest fel, mișcarea contractează cu acțiunea (nu se reduce totalmente la ea, cum o atestă diferite surse, chiar și o serie de dicționare – vezi definițiile de mai sus) care face apel la mișcări pentru a se realiza.

După cum o atestă DEILR-ul, nume de agent al mișcării ar putea fi atât substantivul (de exemplu, *călător/oare*, în română, cu variantele *viajero/a*, în spaniolă, și *voyageur/euse*, în franceză), cât și adjectivul (de exemplu, rom. *rătăcitor/oare*, cu variantele, în spaniolă și franceză, *andante* și, respectiv, *errant/e*).

În acest articol, ne oprim asupra cercetării numelui de agent al mișcării, exprimat doar prin substantive spaniole, franceze și românești, din următoarele considerente:

- substantivul, în viziunea noastră, cadrează mai profund cu noțiunea de nume de agent și oferă posibilități mai numeroase de cercetare;
- limbile în cauză au, în bună parte, o moștenire latină, ceea ce permite evidențierea unor traiectorii comune sau aproape comune în nominalizarea agentului cu pricina;
- fiind limbi romanice, acestea au contractat, de-a lungul timpului, relații cu grupuri și familii diferite de limbi, ceea ce a lăsat amprente individuale în limbile date; astfel, spaniola a înregistrat contact, în deosebi, cu (a) limba arabă (o limbă din familia semito-hamitică), care, timp de aproape 800 de ani, a fost vorbită de maurii instalați în Spania; (b) limbile romanice de vest și centru (în deosebi, franceza și italiana); (c) limba engleză (mai cu seamă, în sec. al XX-lea); franceza a înregistrat contact, în deosebi, cu limbile germanice (engleza și germana), dar și cu (b) cele romanice (mai cu seamă, cu cele de centru și vest – italiana și spaniola) și (c) limba arabă, începând cu cucerirea Tunisiei, Marocului și Algeriei; româna a înregistrat contact cu (a) limbile balcanice și slave (mai cu seamă, greaca și rusa), dar și cu (b)

cele romanice de vest și centru (franceza și italiana), și cele germanice – germana și engleza.

2. Studiu comparat al numelui de agent al mișcării, exprimat prin substantiv, în limbile spaniolă, franceză și română

În limbile menționate, numele de agent al mișcării, exprimat prin substantiv, poate fi o unitate:

(1) *derivată progresiv*⁵³ (printr-un șir întreg de sufixe cu semnificație agentivă⁵⁴, care vor fi date în Bold, în exemplele aduse mai jos) de la radicalul unui verb de acțiune (imperfectivă, iterativă sau care stă la baza unei ocupații sau chiar a unei profesii, a unui meșteșug, a unei îndeletniciri⁵⁵) din aceeași limbă cu numele în cauză, care poate avea sau nu, în limbile cu pricina, o formă pentru feminin distinctă de cea pentru masculin:

sp. ***emigrado/a*** („persona que reside fuera de su patria por motivos políticos, económicos o sociales” – *DLEA*; rom. *emigrant/ă*) < sp. *emigrar*

(„abandonar su propio país para establecerse en otroextranjero” – *DLEA*; rom. *a emigra*) + *ado/a* (sufix care, în spaniolă, semnifică „agent”);

sp. ***jugador/a***, m., f. (sp. „persona que juega, que tiene especial habilidad y es muy diestro en el juego, que tiene el vicio de jugar” - *DLEA*; rom. *jucător/oare*) < sp. *jugar* (rom. *a juca*) < lat. *jocare* (rom. *a se amuza*);

⁵³Unitatea dată poate fi atât substantiv, cât și adjectiv. Pe paginile acestui articol, vor fi analizate doar substantivele.

⁵⁴A se vedea semnificația agentivă a sufixelor limbii spaniole în *Diccionario de la lengua española de la Real Academia*, cea a sufixelor limbii franceze - în *Micro Robert de Poche, Trésor de la langue française informatisé* și *Dictionnaire des suffixes du français* (<http://www.lerobert.com/le-robert-illustre/pdf/dictionnaire-des-suffixes.pdf>), și cea a sufixelor limbii române – în *Dicționarul explicativ ilustrat al limbii române* și *Ghidul explicativ: prefixele și sufixele limbii române*.

⁵⁵În limbile spaniolă, franceză și română, nu toate verbele de acțiune au dat naștere unor nume de agent, de exemplu, *abatir* (a doborî), *abrumar* (a copleși) în spaniolă; *giffler* (a palmui), *ouvrir* (a deschide), *abriter* (a adăposti) în franceză; *a îmbrățișa*, *a scurta*, *a netezi* în română etc.

sp. *viajero/a* („persona que viaja o relata un viaje” – *DLERA*; rom. *persoană care călătorește sau face o relatare despre o călătorie întreprinsă; călător/oare*) < sp. *viajar* („trasladarse de un lugar a otro, generalmente distante, por cualquier medio de locomoción” - *DLERA*; rom. *a călători*) + *ero/a* (sufix care, în spaniolă, are semnificația de „ocupație”);

sp. *bailarín/a* („persona que ejercita o profesa el arte de bailar” – *DLERA*; rom. *dansator/oare*) < sp. *bailar* („ejecutar movimientos acompañados con el cuerpo, brazos y pies” - *DLERA*; rom. *a dansa*) + *-arín/a* (sufix care, în spaniolă, are semnificația de „agent”);

fr. *attrapeur/euse*, m., f. - „personne qui attrape”- *TLFi*; rom. *persoană care prinde ceva, mai cu seamă, un animal* < fr. *attraper* („prendre qqch. à la trappe” - *TLFi*; rom. *a prinde în capcană*) + *-eur/-euse* (sufix care desemnează agentul);

fr. *voyageur/euse*, m., f. - „celui, celle qui se déplace, sur un parcours généralement préétabli, en empruntant un moyen de transport particulier”- *TLFi*; rom. *călător/oare*, cea mai veche atestare, în fr., la 1415 < fr. *voyager* („se déplacer, généralement sur une longue distance” - *TLFi*; rom. *a călători*) + *-eur/-euse* (sufix care desemnează agentul);

fr. *coureur/euse*, m., f. - „personne ou animal qui court ou qui est apte à la course”- *TLFi*; rom. *alergător/oare*, cea mai veche atestare, în fr., la 1160 < fr. *courir* („se déplacer rapidement par un mouvement successif et accéléré des jambes ou des pattes prenant appui sur le sol” - *TLFi*; rom. *a alerga*) + *-eur/-euse* (sufix care desemnează agentul);

fr. *danseur/euse*, m., f. - „personne dont la profession est la danse”- *TLFi*; rom. *dansator/oare* < fr. *danser* („exécution d’une suite de pas, de mouvements, suivant un rythme musical, selon les règles de la danse” - *TLFi*; rom. *a dansa*) + *-eur* (sufix care desemnează agentul);

fr. *donneur/euse*, m., f. - „celui, celle qui donne”- *TLFi*; rom. *donator/oare* < fr. *donner* („faire en sorte que qqn ait qqch.” - *TLFi*; rom. *a da*) + *-eur* (sufix care desemnează agentul);

fr. *nageur/euse*, m., f. - „personne maniant les rames, les avirons”- *TLFi*; rom. *înotător/oare*, cea mai veche atestare, în fr., la 1174-1187 < fr. *nager* („faire avancer un bateau, une embarcation au moyen de rames d’avirons” - *TLFi*; rom. *a vâsli*) + *-eur/-euse* (sufix care desemnează agentul);

fr. *toucheur*, m. - „celui qui conduit le bétail à l’aide d’un aiguillon”- *TLFi*; rom. *păstor/oare* < fr. *toucher* („entrer en contact avec qqn ou qqch.” - *TLFi*; rom. *a atinge*) + *-eur* (sufix care desemnează agentul);

fr. *frappeur/euse*, m., f. - „personne qui frappe, qui aime frapper”- *TLFi*;
rom. *cel/cea care lovește* < fr. *frapper* („donner des coups” - *TLFi*; rom. *a lovi*) + *-eur* (sufix care desemnează agentul);

fr. *passant/e*, m., f. - „celui, celle qui passe”- *TLFi*; rom. *trecător/oare* < fr. *passer* („aller d’un mouvement continu d’un point à un autre” - *TLFi*; rom. *a trece*) + *-ant/e* (sufix care desemnează agentul);

rom. *alergător/oare*, m., f. - „atlet care concurează la probe de alergări”- *DEL R* < rom. *a alerga* + rom. *ător* (sufix cu semnificație de agent);

rom. *dansator/toare*, m., f. - „persoană care dansează” – *DEL R* < fr. *danser* (rom. *a dans*);

rom. *jucător/toare*, m., f. (rom. „persoană care practică un joc sportiv, de societate, de noroc etc.” – *DEL R*) < rom. *a juca* < lat. pop. *jocare* (rom. *a se amuza*);

rom. *înotător/oare*, m., f. - „ființa care înoată”- *DEL R* < rom. *a înota* + rom. *ător* (sufix cu semnificație de agent);

rom. *trecător*, m. - „drumeț, călător”- *DEL R* < rom. *a trece* + rom. *ător* (sufix cu semnificație de agent).

După cum o demonstrează exemplele de mai sus, franceza a fost cea mai receptivă la acest model de formare a numelor de agent.

(2) *derivată progresiv* (printr-un șir întreg de sufixe cu semnificație agentivă) de la radicalul unui verb de acțiune (imperfectivă, iterativă sau care stă la baza unei ocupații sau chiar a unei profesii, a unui meșteșug, a unei îndeletniciri) din altă limbă, care poate avea sau nu, în limbile cu pricina, o formă pentru feminin distinctă de cea pentru masculin:

sp. *nadador/a*
(„persona diestra en nadar o que practica el deporte de la natación” – *DLERA*; rom. *înotător/oare*) < lat. *natāre* (rom. *a înota*) + *-ador/a* (sufix care, în spaniolă, semnifică „agent”);

sp. *corredor/a* („persona que corre en competiciones deportivas” – *DLERA*; rom. *alergător/oare*) < lat. *currēre* (rom. *a alerga*) + *edor/a* (sufix care, în spaniolă, are semnificația de „agent”);

sp. *migrante* („persona que cambia de residencia” – *DLERA*; rom. *migrant/ă*) < lat. *migrāre* (rom. *a trece*) + *-nte* (sufix care, în spaniolă, semnifică „agent”);

După cum o demonstrează exemplele de mai sus, spaniola a fost cea mai receptivă la acest model de formare a numelor de agent.

(3) nominală care provine, prin *conversiune*, de la una dintre formele nominale, deseori vechi, (mai cu seamă, de la *participiul prezent*, zis „activ” în unele limbi, sau de la *participiul trecut*) ale unui verb din aceeași limbă cu substantivul în cauză:

sp. *emigrante* („persona que emigra” – *DLERA*; rom. *emigrant/ă*) < del antiguo participio activo del verbo intransitivo *emigrar* („abandonar su propio país para establecerse en otroextranjero” – *DLERA*; rom. *a emigra*) + *-nte* (sufix care, în spaniolă, semnifică „agent”);

fr. *migrant/e*, m., f. - „personne effectuant une migration”- *TLFi*; rom. *migrant/ă*, cea mai veche atestare, în fr., la 1951 < participe présent du verbe *migrer* („effectuer une migration” - *TLFi*; rom. *a migra*) + *-ant/e* (sufix care desemnează agentul);

fr. *arrivé/e*, m. - „celui, celle qui est arrivé(e)”- *TLFi*; rom. *sositul/a* < participe passé du verbe *arriver*; rom. *a sosi*;

fr. *venu/e*, m., f. - „personne qui est arrivé quelque part”- *TLFi*; rom. *venit, sosit/a* < participe passé du verbe *venir* („arriver quelque part” - *TLFi*; rom. *a veni, a sosi*);

După cum o demonstrează exemplele de mai sus, franceza a fost cea mai receptivă la formarea numelor de agent de la participiul trecut al verbelor franceze..

(4) *derivată progresiv* (printr-un șir întreg de sufixe cu semnificație agentivă, care vor fi date în Bold, în exemplele aduse mai jos) de la un nume de obiect, realitate din aceeași limbă cu ea și care poate avea o formă pentru feminin, care descinde de la cea pentru masculin:

rom. *călător/oare*, m., f. - „persoană ce călătorește”- *DEL*R < rom. *cale* + rom. *ător* (sufix cu semnificație de agent).

Derivarea cu pricina s-a produs doar în română, aceasta înregistrând puține exemple la acest capitol.

(5) care *provine de la un nume de agent din altă limbă*, asimilat în limba care l-a preluat și în care el poate avea o formă pentru feminin, care descinde de la cea pentru masculin:

sp. *transeúnte* („persona que transita o pasa por un lugar” - *DLERA*; rom. *trecător/oare*) < lat. *transiens, transeuntis* (rom. *cel ce trece dintr-un loc în altul*);

sp. *conductor/a*, m., f. (sp. „persona que conduce”- *DLERA*; rom. *conducător/oare*) < lat. *conductor* (rom. *conducător*) < lat. *conducere* (rom. *a conduce*) - *DLERA*;

fr. *conducateur/rice*, m., f. (sp. „qui dirige le mouvement, la marche de qqn ou de qqch.”- *TLFi*; rom. *conducător/oare*) < lat. *conductor* (rom. *conducător*) < lat. *conducere* (rom. *a conduce*) - *TLFi*;

fr. *porteur/euse*, m., f. - „personne qui porte qqch. uu qqn”- *TLFi*; rom. *hamal*, cea mai veche atestare, în fr., în sec. al XII-lea < lat. *portator* (rom. *hamal*) < lat. *portare* (rom. *a purta cu sine, a duce*);

rom. *conductor/oare*, m., f. - „funcționar la calea ferată care controlează biletele călătorilor și supraveghează vagoanele, șofer; supraveghetor și diriguitor al unei echipe de lucrători; șef de echipă”- *DELR* < fr. *conducateur*, lat. *conductor* (rom. *conductor*) (*DER*);

rom. *emigrant/ă*, m., f. - „persoană care emigrează sau a emigrat”- *DELR* < fr. *émigrant/e*;

rom. *migrant/ă*, m., f. - „persoană, animal care migrează”- *DELR* < fr. *migrant*;

După cum o demonstrează exemplele de mai sus, latina a fost o sursă importantă de formare a numelor de agent. Româna a preferat, mai cu seamă, să împrumute din franceză.

(5) *compusă* din unități primare, ortografiate *împreună*, fără menținerea deplină a componentelor care vin toate din aceeași limbă cu numele de agent obținut:

Substantiv de agent < *Substantiv ce denumește o realitate, un obiect* + *Participiul activ al unui verb*:

sp. *viandante* („persona que viaja a pie” - *DLERA*; rom. *călător pedestru*) < sp. *viajero* (rom.: *călător*) + sp. *andante* – participiul activ al verbului spaniol *andar* (rom. *a merge*);

2. Concluzii

Numele de agent de tipul menționat mai sus înregistrează particularități în comparație cu numele de agent al acțiunii, exprimat prin substantiv, fapt ce vorbește de la sine despre necesitatea delimitării lui de cel ce nominalizează agentul unei acțiuni. Acest nume s-a format după diferite modele „autohtone” sau împrumutate din alte limbi.

Abrevieri:

CALD = Cambridge Advanced Learner’s Dictionary;

DEILR = Dicționarul explicativ ilustrat al limbii române;
DER = Dicționar etimologic român;
DLERA = Diccionario de la lengua española de la Real Academia;
DSF = Dictionnaire des suffixes du français;
engl. = limba engleză;
fr. = limba franceză;
germ. = limba germană, element germanic;
MRP = Micro Robert de Poche;
OADL = Oxford Advanced Learner's Dictionary;
rom. = limba română;
sp. = limba spaniolă;
ЛЭС = Лингвистический Энциклопедический Словарь;
TLFi = Trésor de la langue française informatisé;
ТСРЯ = Толковый словарь русского языка

Referințe bibliografice

Cambridge Advanced Learner's Dictionary. Third Edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.

Diccionario de la lengua española de la Real Academia.
<http://dle.rae.es/?w=diccionario>.

Dictionnaire des suffixes du français. <http://www.lerobert.com/le-robot-illustre/pdf/dictionnaire-des-suffixes.pdf>.

Dicționar etimologic român. <http://www.dictionar.net/dictionar-etimologic.php>.

Dima, E. et alii (red.). *Dicționarul explicativ ilustrat al limbii române*. Chișinău: Arc & Gunivas, 2007.

Dima, M. *Ghid explicativ: prefixele și sufixele limbii române*. București, 2007.
http://ghidprefixesufixe.ro/MarioDuma_Ghid_Prefixe_Sufixe.pdf.

Oxford Advanced Learner's Dictionary.
<http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>.

Rey, A. et alii. *Micro Robert de Poche*. Paris: Dictionnaires Robert, 1998.

Trésor de la langue française informatisé. <http://www.cnrtl.fr/etymologie/>.

Ожегов С. И. *Толковый словарь русского языка*.
http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Linguist/ozhegov/17.php

Ярцева, В. Н. (гл. ред.). *Лингвистический Энциклопедический Словарь*. Москва: Советская энциклопедия, 1990. <http://tapemark.narod.ru/les/017b.html>.